

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

12. března 2020 *

„Řízení o předběžné otázce – Sociální zabezpečení migrujících pracovníků – Nařízení (ES) č. 883/2004 – Článek 5 písm. b) – Zvýšení procentní sazby starobního důchodu – Zohlednění příspěvku poskytnutého na výchovu dítěte se zdravotním postižením v jiném členském státě – Zásada rovného nakládání se skutečnostmi“

ve věci C-769/18

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Cour de cassation (Francie) ze dne 29. listopadu 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 7. prosince 2018, v řízení

Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle

proti

SJ,

Ministre chargé de la sécurité sociale,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení L. S. Rossi (zpravodajka), předsedkyně senátu, J. Malenovský a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 24. října 2019,

s přihlédnutím k vyjádřením předloženým:

- za Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle J.-J. Gatineauem, avocat,
- za francouzskou vládu A.-L. Desjonquères a A. Daly, jakož i D. Colasem, A. Ferrandem a R. Coesmem, jako zmocněnci,
- za českou vládu M. Smolkem, J. Pavlíšem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,
- za německou vládu D. Klebsem, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi C. Valero a B.-R. Killmannem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: francouzština

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/005, s. 72), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 ze dne 16. září 2009 (Úř. věst. 2009, L 284, s. 43) (dále jen „nařízení č. 883/2004“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle (pojišťovna pro penzijní pojištění a pojištění zdraví při práci v oblasti Alsaska a Mosely) (Francie, dále jen „CARSAT“) na straně jedné a SJ a ministre chargé de la sécurité sociale (ministr sociálního zabezpečení) na straně druhé ve věci zohlednění, pro účely výpočtu starobního důchodu SJ, zvýšení doby odpracovaných let, na které by mohla mít nárok z důvodu výchovy svého dítěte se zdravotním postižením.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 9 a 12 odůvodnění nařízení č. 883/2004 uvádějí:

„(9) Soudní dvůr několikrát vyjádřil stanovisko k možnosti rovného zacházení v případě dávek, příjmů a skutečností; tato zásada by měla být výslovně přijata a rozvíjena, přičemž je třeba respektovat obsah a smysl soudních rozhodnutí.

[...]

(12) S ohledem na přiměřenost je třeba dbát na to, aby bylo zajištěno, že zásada stejného posuzování skutečností nebo událostí nepovede k objektivně nezdůvodněným výsledkům nebo k případům souběhu dávek téhož druhu za tutéž dobu.“
- 4 Pro účely tohoto nařízení čl. 1 písm. z) tohoto nařízení uvádí, že se: „rodinnou dávkou“ rozumí všechny věcné nebo peněžité dávky určené k vyrovnání rodinných výdajů, s výjimkou záloh na výživné a zvláštních dávek při narození dítěte a při osvojení dítěte uvedených v příloze I“.
- 5 Článek 3 uvedeného nařízení, nadepsaný „Věcná oblast působnosti“, stanoví:

„1. Toto nařízení se vztahuje na veškeré právní předpisy týkající se těchto oblastí sociálního zabezpečení:

 - a) dávky v nemoci;

[...]

 - c) dávky v invaliditě,
 - d) dávky ve stáří;

[...]

j) rodinné dávky

[...]

3. Toto nařízení se také vztahuje na zvláštní nepříspevkové peněžité dávky, na které se vztahuje článek 70.

[...]

5. Toto nařízení se nevztahuje:

a) na sociální pomoc a lékařskou péči;

[...]“

6 Článek 5 tohoto nařízení, nadepsaný „Rovné nakládání s dávkami, příjmy, skutečnostmi nebo událostmi“, stanoví:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak a s ohledem na zvláštní prováděcí předpisy, použije se toto:

a) jsou-li podle právních předpisů příslušného členského státu pobírání dávek sociálního zabezpečení a jiného příjmu přiznávány určité právní účinky, příslušná ustanovení těchto právních předpisů se použijí také na pobírání rovnocenných dávek získaných podle právních předpisů jiného členského státu a na příjem získaný v jiném členském státě;

b) jsou-li podle právních předpisů příslušného členského státu právní účinky připisovány existenci některých skutečností nebo událostí, přihlíží tento členský stát k podobným skutečnostem nebo událostem, které nastaly v kterémkoli členském státě tak, jako by k nim došlo na jeho území.“

7 Článek 9 nařízení č. 883/2004, nadepsaný „Prohlášení členských států o oblasti působnosti tohoto nařízení“, stanoví v odstavci 1:

„Členské státy písemně oznámí Komisi Evropských společenství [...] právní předpisy a systémy uvedené v článku 3 [...]“

8 Článek 70 odst. 2 tohoto nařízení stanoví:

„Pro účely této kapitoly se ‚zvláštními nepříspevkovými peněžitými dávkami‘ rozumí dávky, které:

a) jsou určeny k poskytování buď:

i) doplňkového, náhradního nebo pomocného krytí proti sociálním událostem zahrnutým do odvětví sociálního zabezpečení uvedeným v čl. 3 odst. 1, a které s ohledem na ekonomickou a sociální situaci v dotčeném členském státě zaručuje dotčným osobám minimální existenčně nutný příjem, nebo

ii) výhradně zvláštní ochrany pro zdravotně postižené, úzce spojené s jejich sociálním prostředím v dotčeném členském státě,

a

b) jejichž financování je odvozeno výlučně od povinného daňového systému určeného ke krytí všeobecných veřejných výdajů, přičemž podmínky pro poskytování a výpočet dávek nezávisí v případě poživatele na žádném přispívání. Avšak dávky poskytované jako doplněk k příspěvkové dávce se nepovažují za příspěvkové dávky pouze z tohoto důvodu;

a

c) jsou uvedeny v příloze X.“

9 Příloha X uvedeného nařízení zní následovně:

„[...]

NĚMECKO:

a) Základní příjem na úrovni životního minima pro starší osoby a pro osoby se sníženou schopností výdělků podle knihy XII kapitoly 4 zákona o sociálním zabezpečení.

b) Dávky na zajištění živobytí podle základního ustanovení pro uchazeče o zaměstnání, pokud nejsou s ohledem na tyto dávky splněny požadavky opravňující k dočasnému příplatku po obdržení dávek v nezaměstnanosti (čl. 24 odst. 1 knihy II zákona o sociálním zabezpečení).

[...]“

Německé právo

10 Ustanovení § 35a osmé knihy Sozialgesetzbuch (zákon o sociálním zabezpečení), ve znění použitelném na skutkový stav v původním řízení, nadepsané „Podpora na integraci dětí a dospívajících s mentálním postižením“, stanoví:

- 1) Děti a dospívající s mentálním postižením nebo děti, jimž hrozí takové postižení, mají právo na podporu na integraci. Tato podpora se podle individuálních potřeb poskytuje:
 1. ambulantně,
 2. v jeslích pro malé děti nebo v jiných zařízeních typu denního stacionáře,
 3. prostřednictvím specializovaného zdravotnického personálu a
 4. ve specializovaných domovech s ubytováním nebo jiných typech zařízení.

Smysl a cíl podpory, určení skupiny osob a typ opatření spadá do působnosti § 39 třetího pododstavce a § 40 spolkového zákona o sociální podpoře a doba používání těchto dokumentů týkajících se osob s mentálním postižením a osob, jimž hrozí takového postižení, spadá do působnosti prováděcího nařízení § 47.

- 2) Pokud by se měla poskytovat souběžně podpora na vzdělání, je třeba se obrátit na instituce, útvary a příslušné osoby nejen s cílem splnit povinnosti poskytnutí podpory na integraci, ale také s cílem zajistit vzdělávací potřeby. Je třeba navrhnout pedagogická terapeutická opatření pro děti, které ještě nejsou ve školním věku, a pokud to potřeba podpory umožňuje, je třeba využít zařízení přijímající děti se zdravotním postižením a zdravé děti.“

Francouzské právo

- 11 Článek L. 351-4-1 zákoníku sociálního zabezpečení stanoví:

„Sociálně pojištěné osoby vychovávající dítě, pro které jim podle prvního a druhého pododstavce článku L. 541-1 vzniká nárok na příspěvek na výchovu dítěte se zdravotním postižením a doplňkový příspěvek nebo namísto posledně uvedeného příspěvku, na příspěvek na kompenzaci postižení stanovený v článku L. 245-1 code de l'action sociale et des familles (zákoník o sociálních opatřeních a rodině) mají, aniž by byl případně dotčen článek L. 351-4, nárok na zvýšení doby pojištění o jedno čtvrtletí za každé třicetíměsíční období výchovy v rozsahu nejvýše osmi čtvrtletí.“

- 12 Článek L. 541-1 tohoto zákoníku stanoví:

„Každá osoba, která se stará o dítě se zdravotním postižením, má nárok na příspěvek na výchovu dítěte se zdravotním postižením, pokud trvalé postižení dítěte odpovídá přinejmenším stanovené minimální míře postižení.

Doplňkový příspěvek se poskytuje na dítě se zdravotním postižením, které vzhledem ke své povaze nebo závažnosti vyžaduje zvlášť vysoké výdaje nebo častou výpomoc třetí osoby. Jeho výše se liší v závislosti na výši dodatečných výdajů nebo potřebě neustálé pomoci.

[...]“

- 13 Článek R. 541-1 uvedeného zákoníku zní takto:

„Pro účely použití prvního pododstavce článku L. 541-1 musí procentní podíl trvalého postižení, který musí vykazovat dítě se zdravotním postižením, aby vznikl nárok na příspěvek na výchovu dítěte se zdravotním postižením, činit alespoň 80 %.

Míra postižení se posuzuje podle vzorové stupnice připojené k Décret n° 93–1216 du 4 novembre 1993 relatif au guide-barème applicable pour l'attribution de diverses prestations aux personnes handicapées et modifiant le code de la famille et de l'aide sociale, le code de la sécurité sociale (deuxième partie: Décrets en Conseil d'État) et le décret n° 77-1549 du 31 décembre 1977 [nařízení č. 93–1216 ze dne 4. listopadu 1993 o vzorové stupnici použitelné na poskytování různých dávek osobám se zdravotním postižením a kterým se mění zákoník o rodině a sociální pomoci, zákoník sociálního zabezpečení (druhá část: Nařízení Conseil d'État (Státní rada) a nařízení č. 77–1549 ze dne 31. prosince 1977)].

[...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 14 SJ je francouzskou státní příslušnicí s bydlištěm ve Stuttgartu (Německo) a matkou dítěte se zdravotním postižením narozeného v roce 1981. Během své profesní kariéry pracovala postupně ve Francii a v Německu jako profesorka ve francouzském národním vzdělávacím systému.
- 15 Od 10. listopadu 1995 město Stuttgart poskytovalo SJ podporu na integraci dětí a dospívajících s mentálním postižením podle § 35a osmé knihy německého zákona o sociálním zabezpečení (dále jen „německá podpora“).
- 16 Dne 7. července 2010 byl SJ s účinností od 1. srpna 2010 přiznán důchod z francouzského národního vzdělávacího systému. Dne 27. července 2011 požádala o vyplácení důchodu u Deutsche Rentenversicherung Bund (spolková instituce důchodového pojištění, Německo), která její žádost předala CARSAT. Posledně uvedená jí přiznala starobní důchod s účinností od 1. listopadu 2011.

- 17 Dne 18. března 2012 se SJ obrátila na smírčí odvolací komisi CARSAT se stížností, která se týkala jednak data vzniku jejího nároku na důchod a jednak skutečnosti, že za účelem stanovení počtu dob pojištění a rovnocenných dob použitého pro výpočet výše tohoto důchodu, nebylo zohledněno zvýšení doby pojištění o čtvrtletí za každé třicetíměsíční období výchovy v rozsahu nejvýše osmi čtvrtletí, které je stanoveno v článku L. 351-4-1 francouzského zákoníku sociálního zabezpečení, které se vztahuje na pojištěné osoby vychovávající dítě, pro které vzniká nárok na příspěvek na výchovu dítěte se zdravotním postižením a doplňkový příspěvek podle článku L. 541-1 zákoníku (dále jen „zvýšení procentní sazby důchodu“). Vzhledem k tomu, že tato stížnost byla zamítnuta, podala SJ žalobu k francouzským soudům pro obecné spory v oblasti sociálního zabezpečení.
- 18 Rozsudkem ze dne 8. dubna 2015 tribunal des affaires de sécurité sociale de Strasbourg (Soud pro věci sociálního zabezpečení ve Štrasburku, Francie) zamítl návrhová žádání SJ. Cour d'appel de Colmar (odvolací soud v Colmaru, Francie), k němuž bylo podáno odvolání, rozsudkem ze dne 27. dubna 2017 potvrdil tento rozsudek, pokud jde o datum vzniku nároku na důchod, který vyplácí CARSAT. Zrušil jej, pokud jde o výši tohoto důchodu, jelikož měl za to, že mělo být zohledněno zvýšení procentní sazby důchodu stanovené francouzskými právními předpisy.
- 19 Na základě článku 5 nařízení č. 883/2004 měl cour d'appel de Colmar (odvolací soud v Colmaru, Francie) za to, že německá podpora je rovnocenná příspěvku na výchovu dítěte se zdravotním postižením stanovenému v článku L. 541-1 francouzského zákoníku sociálního zabezpečení (dále jen „francouzský příspěvek“), takže SJ má nárok na zvýšení procentní sazby důchodu. Odvolací soud z toho vyvodil, že procentní sazba použitelná na starobní důchod SJ musí být zvýšena o částku odpovídající osmi čtvrtletím odpracované doby z důvodu výchovy jejího dítěte se zdravotním postižením.
- 20 CARSAT podala proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek ke Cour de cassation (kasační soud, Francie), na jehož podporu uvedla, že cour d'appel de Colmar (odvolací soud v Colmaru, Francie) porušil článek 5 nařízení č. 883/2004, jakož i články L. 351-4-1 a L. 541-1 francouzského zákoníku sociálního zabezpečení, když měl za to, že německá podpora a francouzský příspěvek jsou rovnocenné, aniž předtím ověřil, zda má dítě se zdravotním postižením SJ trvalé postižení ve výši nejméně 80 %, které zakládá nárok na zvýšení procentní sazby důchodu. Tvrdí, že tento závěr obsažený v rozsudku vydaném v odvolacím řízení může v podstatě vést k obrácené diskriminaci pojištěných osob, na které se vztahoval pouze francouzský systém, ve vztahu k pojištěným osobám, na které se vztahoval systém dávek jiných členských států.
- 21 V tomto ohledu předkládající soud zdůrazňuje, že francouzský příspěvek spadá jakožto rodinná dávka náležející do jedné z kategorií francouzského systému sociálního zabezpečení do věcné působnosti nařízení č. 883/2004, zatímco německá podpora patrně spadá do oblasti sociální podpory a pomoci ve smyslu čl. 3 odst. 5 písm. a) tohoto nařízení, která je vyloučena z jeho působnosti. Mimoto se uvedená podpora nenachází v prohlášení oznámeném německou vládou podle článku 9 uvedeného nařízení, které se týká německých právních předpisů spadajících do jeho působnosti.
- 22 V této souvislosti se Cour de cassation (kasační soud, Francie), který má pochybnosti o možnosti použití nařízení č. 883/2004 za okolností věci v původním řízení, jakož i o rovnocennosti francouzského příspěvku a německé podpory, rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Spadá [německá podpora] do věcné působnosti nařízení č. 883/2004?

2) V případě kladné odpovědi na předchozí otázku: mají být [francouzský příspěvek] a [německá podpora] považovány za rovnocenné ve smyslu čl. 5 písm. a) nařízení č. 883/2004, vzhledem k účelu článku L. 351-4-1 francouzského zákoníku sociálního zabezpečení, který se týká zohlednění nákladů na výchovu dítěte se zdravotním postižením, pro účely stanovení doby pojištění zakládající nárok na vyplacení starobního důchodu?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 23 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda článek 3 nařízení č. 883/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že německá podpora představuje dávku ve smyslu tohoto článku 3, a zda tudíž spadá do věcné působnosti tohoto nařízení.
- 24 Za účelem odpovědi na položenou otázku je třeba zaprvé ověřit, zda tato podpora představuje dávku sociálního zabezpečení ve smyslu čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení.
- 25 V tomto ohledu je třeba úvodem konstatovat, že ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že Spolková republika Německo neprohlásila, že spolkový zákon upravující německou podporu spadá do působnosti uvedeného nařízení. Soudní dvůr již však rozhodl, že skutečnost, že členský stát v rozporu s požadavky článku 9 nařízení 883/2004 neprohlásil, že určitý zákon spadá do působnosti tohoto nařízení, nemá za následek, že tento zákon musí být *ipso facto* vyloučen z věcné působnosti uvedeného nařízení [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. července 2018, A (Pomoc pro zdravotně postiženou osobu), C-679/16, EU:C:2018:601, bod 30].
- 26 Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že rozdíl mezi dávkami, které spadají do působnosti nařízení č. 883/2004, a dávkami, které jsou z ní vyloučeny, spočívá především v základních znacích každé dávky, zejména v jejím účelu a podmínkách jejího poskytování, a neodvívá se od skutečnosti, zda tuto dávku kvalifikují jako dávku sociálního zabezpečení vnitrostátní právní předpisy (rozsudek ze dne 14. března 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, bod 31 a citovaná judikatura).
- 27 Dávka může být tedy považována za „dávku sociálního zabezpečení“, pokud jsou splněny dvě podmínky, a to pokud je přiznána příjemcům na základě zákonem stanovené situace bez individuálního nebo diskrečního posouzení jejich osobních potřeb a dále pokud se vztahuje k jednomu z rizik výslovně uvedených v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 883/2004 (rozsudek ze dne 14. března 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, bod 32 a citovaná judikatura). Vzhledem ke kumulativní povaze těchto dvou podmínek vede nesplnění jedné z nich k závěru, že dotčená dávka nespadá do působnosti tohoto nařízení [rozsudek ze dne 25. července 2018, A (Pomoc pro zdravotně postiženou osobu), C-679/16, EU:C:2018:601, bod 33].
- 28 Pokud jde o první z těchto podmínek, je třeba připomenout, že tato podmínka je splněna, pokud je poskytnutí dávky provedeno na základě objektivních kritérií, která, jsou-li splněna, zakládají nárok na poskytnutí dávky, aniž příslušný orgán může zohlednit další osobní okolnosti. V tomto ohledu Soudní dvůr ohledně dávek, jejichž poskytnutí je přiznáváno či odmítáno nebo jejichž výše je vypočtena s přihlédnutím k výši příjmů příjemce, uvedl, že přiznání takových dávek nezávisí na individuálním posouzení osobních potřeb žadatele, jelikož jde o objektivní právními předpisy definované kritérium, které zakládá nárok na tuto dávku, aniž příslušný orgán může zohlednit další osobní okolnosti (rozsudek ze dne 14. března 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, body 33 a 34 a citovaná judikatura).
- 29 Soudní dvůr kromě toho upřesnil, že k tomu, aby bylo možné mít za to, že uvedená podmínka není splněna, se volně uvážení osobních potřeb příjemce dotčené dávky, které provádí příslušný orgán, musí především vztahovat ke vzniku nároku na tuto dávku. Tyto úvahy platí *mutatis mutandis*, pokud jde o to, zda příslušný orgán individuálně posuzuje osobní potřeby příjemce dávky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. března 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, bod 35 a citovaná judikatura).
- 30 V projednávaném případě ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že poskytnutí německé podpory nepodléhá takovým objektivním podmínkám, jako je zejména přesná míra nebo úroveň zdravotního postižení.

- 31 Kromě toho je nesporné, že podle samotného znění § 35a německého zákona o sociálním zabezpečení je tato pomoc nabízena podle individuálních potřeb dítěte, které je příjemcem podpory, na základě individuálního a diskrečního posouzení těchto potřeb příslušným orgánem.
- 32 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že německá podpora nesplňuje první podmínku uvedenou v bodě 27 tohoto rozsudku.
- 33 Vzhledem k judikatuře připomenuté v uvedeném bodě 27 tato podpora tedy nepředstavuje dávku sociálního zabezpečení ve smyslu čl. 3 odst. 1 nařízení č. 883/2004.
- 34 Je však třeba připomenout, že čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení rozšiřuje použití tohoto nařízení na zvláštní nepřispěvkové peněžité dávky uvedené v článku 70 tohoto nařízení. Za těchto podmínek je třeba zadruhé ověřit, zda německá podpora představuje takovou dávku.
- 35 V tomto ohledu stačí uvést, že ze znění čl. 70 odst. 2 písm. c) téhož nařízení vyplývá, že zvláštními nepřispěvkovými peněžitými dávkami se rozumí pouze ty dávky, které jsou uvedeny v příloze X tohoto nařízení. Vzhledem k tomu, že německá podpora není v této příloze uvedena, nepředstavuje takovou dávku.
- 36 Z výše uvedeného vyplývá, že na první otázku je třeba odpovědět tak, že článek 3 nařízení č. 883/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že německá podpora není dávkou ve smyslu tohoto článku 3, a nespadá tedy do věcné působnosti tohoto nařízení.

K druhé otázce

- 37 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda v případě kladné odpovědi na první otázku musí být čl. 5 písm. a) nařízení č. 883/2004 vykládán v tom smyslu, že francouzský příspěvek a německá podpora mohou být považovány za rovnocenné dávky ve smyslu tohoto ustanovení.
- 38 Úvodem je třeba připomenout, že v souladu s judikaturou Soudního dvora se čl. 5 písm. a) tohoto nařízení použije pouze na dávky spadající do působnosti uvedeného nařízení (rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Vorarlberger Gebietskrankenkasse a Knauer, C-453/14, EU:C:2016:37, bod 32). V bodě 36 tohoto rozsudku bylo rozhodnuto, že německá podpora není dávkou ve smyslu článku 3 uvedeného nařízení, a nespadá tedy do věcné působnosti tohoto nařízení. V důsledku toho se čl. 5 písm. a) nařízení č. 883/2004 za okolností věci v původním řízení nepoužije.
- 39 Nicméně v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z tohoto hlediska Soudnímu dvoru přísluší případně přeformulovat otázky, které jsou mu položeny. Úkolem Soudního dvora je totiž vyložit všechna ustanovení unijního práva, která vnitrostátní soudy potřebují pro rozhodnutí o sporech, které projednávají, i pokud nejsou tato ustanovení výslovně zmíněna v otázkách položených těmito soudy Soudnímu dvoru (rozsudek ze dne 13. června 2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, bod 39 a citovaná judikatura).
- 40 I když tedy po formální stránce předkládající soud omezil své otázky na výklad některých ustanovení unijního práva, nebrání taková skutečnost Soudnímu dvoru, aby předkládajícímu soudu poskytl všechny prvky výkladu unijního práva, které mohou být užitečné pro rozhodnutí ve věci, která mu byla předložena, bez ohledu na to, zda je tento soud ve svých otázkách zmínil. V tomto ohledu přísluší Soudnímu dvoru, aby ze všech poznatků předložených předkládajícím soudem, zejména z odůvodnění předkládacího rozhodnutí, vytěžil ty prvky uvedeného práva, které je s přihlédnutím k předmětu sporu v původním řízení třeba vyložit (rozsudek ze dne 13. června 2019, Moro, C-646/17, EU:C:2019:489, bod 40 a citovaná judikatura).

- 41 V projednávaném případě se spor v původním řízení týká otázky, zda pro účely určení, zda má osoba nárok na zvýšení procentní sazby důchodu stanovené francouzskými právními předpisy, je třeba zohlednit okolnosti, které vedly k přiznání německé podpory, a sice podpory, kterou tato osoba jakožto migrující pracovník získala na základě právních předpisů hostitelského členského státu.
- 42 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že článek 5 nařízení č. 883/2004 ve smyslu bodu 9 odůvodnění tohoto nařízení zakotvuje zásadu rovného nakládání s dávkami, příjmy a skutečnostmi, kterou vytyčila judikatura a kterou chtěl unijní normotvůrce zakotvit do textu tohoto nařízení proto, aby byla tato zásada rozvíjena, a to za současného respektování obsahu a smyslu rozhodnutí Soudního dvora (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. prosince 2019, Bocero Torrico a Bode, C-398/18 a C-428/18, EU:C:2019:1050, bod 29 a citovaná judikatura).
- 43 V tomto rámci čl. 5 písm. b) nařízení č. 883/2004 stanoví, že jsou-li podle právních předpisů příslušného členského státu právní účinky připisovány existenci některých skutečností nebo událostí, přihlíží tento členský stát k podobným skutečnostem nebo událostem, které nastaly v kterémkoli členském státě tak, jako by k nim došlo na jeho území.
- 44 Z toho vyplývá, že za účelem poskytnutí užitečné odpovědi předkládajícímu soudu, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen, musí být druhá otázka chápána tak, že jejím cílem je zjistit, zda se za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, uplatní zásada rovného nakládání se skutečnostmi zakotvená v čl. 5 písm. b) tohoto nařízení jakožto zvláštní výraz obecné zásady nediskriminace.
- 45 V tomto ohledu je za účelem určení, zda se tato zásada v projednávaném případě uplatní, třeba ověřit, zda jsou splněny dvě podmínky, a sice zda zvýšení procentní sazby důchodu stanovené v článku L. 351-4-1 francouzského zákoníku sociálního zabezpečení spadá do působnosti nařízení č. 883/2004 a zda posledně uvedené vnitrostátní ustanovení přiznává právní účinky existenci určitých skutečností nebo událostí ve smyslu čl. 5 písm. b) tohoto nařízení.
- 46 Pokud jde o první z těchto podmínek, je třeba konstatovat, že s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 27 tohoto rozsudku může zvýšení procentní sazby důchodu spadat do věcné působnosti uvedeného nařízení jakožto dávka ve stáří ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. d) téhož nařízení.
- 47 Toto zvýšení je totiž poskytnuto příjemcům bez individuálního a diskrečního posouzení jejich osobních potřeb podle právními předpisy vymezené situace, a sice z důvodu, že vychovali dítě, kterému vzniká nárok na francouzský příspěvek.
- 48 Jak v podstatě uvedla Komise ve svém písemném vyjádření, cílem dávky dotčené ve věci v původním řízení je kromě toho kompenzovat nevýhody v rámci kariéry, které by mohly utrpět osoby, které vychovaly těžce zdravotně postižené dítě, a to zvýšením dob přispívání v poměru k délce doby výchovy dítěte se zdravotním postižením, což by vedlo ke zvýšení částky důchodu vypláceného těmto osobám. V rozsahu, v němž má tato dávka zajistit dostatečné prostředky osobám, které při dosažení určitého věku opustí zaměstnání a nejsou již povinny se registrovat na úřadu práce, souvisí tedy s rizikem, které je předmětem dávek ve stáří ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. d) nařízení č. 883/2004 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. září 2015, Komise v. Slovensko, C-361/13, EU:C:2015:601, bod 55 a citovaná judikatura).
- 49 Pokud jde o druhou podmínku uvedenou v bodě 45 tohoto rozsudku, je třeba uvést, že pro účely přiznání zvýšení výše procentní sazby důchodu nevyžaduje článek L. 351-4-1 francouzského zákoníku sociálního zabezpečení předchozí získání francouzského příspěvku, ale pouze vyžaduje, aby byly splněny podmínky, které zakládají nárok na takovou dávku a jsou stanoveny v článku L. 541-1 tohoto zákoníku. Konkrétně, v souladu s posledně uvedeným ustanovením, aby pojištěné osoby, které vychovávají dítě se zdravotním postižením, mohly takové zvýšení využít, musí být trvalé postižení dítěte přinejmenším rovno určité sazbě stanovené v článku R. 541-1 uvedeného zákoníku na 80 %.

- 50 Zvýšení výše procentní sazby důchodu je tedy přiznáno na základě toho, že nastala skutečnost ve smyslu čl. 5 písm. b) nařízení č. 883/2004, a sice že trvalé postižení dítěte se přinejmenším rovná určité sazbě. Druhá podmínka je tedy v projednávané věci rovněž splněna.
- 51 Z toho vyplývá, že zásada rovného nakládání se skutečnostmi zakotvená v uvedeném čl. 5 písm. b) se použije za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení.
- 52 Pokud jde o podmínky uplatnění této zásady, příslušné francouzské orgány musí ověřit, zda je v projednávaném případě prokázána skutečnost, která je vyžadována ve smyslu čl. 5 písm. b) nařízení č. 883/2004.
- 53 Příslušné francouzské orgány musí v tomto ohledu zohlednit podobné skutečnosti, které nastaly v Německu, a při posuzování trvalého postižení dotčeného dítěte se zdravotním postižením se nemohou omezit pouze na kritéria stanovená za tímto účelem vzorovou stupnicí použitelnou ve Francii na základě článku R. 541-1 francouzského zákoníku sociálního zabezpečení.
- 54 Proto za účelem určení, zda bylo dosaženo míry trvalého postižení dítěte, kterou tento zákoník vyžaduje pro vznik nároku na zvýšení procentní sazby důchodu, nemohou tyto orgány odmítnout zohlednit podobné skutečnosti, ke kterým došlo v Německu a které mohou být prokázány jakýmkoli důkazem, zejména zprávami o lékařském vyšetření, osvědčeními nebo také lékařskými prepisy na péči nebo léky.
- 55 Je třeba dodat, že v rámci takového ověření musí uvedené orgány rovněž dodržovat zásadu proporcionality a musí dbát zejména na to, aby zásada rovného nakládání se skutečnostmi nevedla k objektivně nezdůvodněným výsledkům v souladu s bodem 12 odůvodnění nařízení č. 883/2004.
- 56 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na druhou položenou otázku odpovědět, že článek 5 nařízení č. 883/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že:
- francouzský příspěvek a německá podpora nemohou být považovány za rovnocenné dávky ve smyslu tohoto čl. 5 písm. a);
 - zásada rovného nakládání se skutečnostmi zakotvená v uvedeném čl. 5 písm. b) se použije za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení. Příslušné francouzské orgány musí určit, zda je v projednávaném případě prokázáno, že nastala skutečnost vyžadovaná ve smyslu tohoto ustanovení. V tomto ohledu musí tyto orgány zohlednit podobné skutečnosti, které nastaly v Německu, jako by nastaly na jejich území.

K nákladům řízení

- 57 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 ze dne 16. září 2009 musí být vykládán v tom smyslu, že podpora na integraci dětí a dospívajících s mentálním postižením, která je stanovena v § 35a osmé knihy Sozialgesetzbuch (německý zákon o sociálním zabezpečení) nepředstavuje dávku ve smyslu tohoto článku 3, a nespadá tedy do věcné působnosti tohoto nařízení.

2) Článek 5 nařízení č. 883/2004 ve znění nařízení č. 988/2009 musí být vykládán v tom smyslu, že:

- nárok na příspěvek na výchovu dítěte se zdravotním postižením, který je stanoven v článku L. 541-1 francouzského zákoníku sociálního zabezpečení a podpora na integraci dětí a dospívajících s mentálním postižením podle § 35a osmé knihy německého zákona o sociálním zabezpečení, nelze považovat za rovnocenné dávky ve smyslu tohoto čl. 5 písm. a);
- zásada rovného nakládání se skutečnostmi zakotvená v uvedeném čl. 5 písm. b) se použije za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené v původním řízení. Příslušné francouzské orgány musí určit, zda je v projednávaném případě prokázáno, že nastala skutečnost vyžadovaná ve smyslu tohoto ustanovení. V tomto ohledu musí tyto orgány zohlednit podobné skutečnosti, které nastaly v Německu, jako by nastaly na jejich území.

Podpisy.